

Lausunto

1.12.2021

VN/3882/2021
VN/3882/2021-OM-49

Liikenne- ja viestintäministeriö

Oikeusministeriön lausunto kansallista tieliikenteen päästökauppaa koskevasta arviomuistiolounnoksesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon kansallista tieliikenteen päästökauppaa koskevasta arviomuistiolounnoksesta.

Muistiossa todetaan, että kansallinen tieliikenteen päästökauppa on vaihtoehto, jos EU:n laajuinen tieliikenteen päästökauppa ei toteutuisi ja valmistelua tehdään siltä varalta, että muut kansalliset ja EU-tason ratkaisut eivät riitä päästötavoitteen saavuttamiseen.

Oikeusministeriö pitää lausuttavana olevaa arviomuistiolounnosta selkeänä ja toteaa, että siinä on monipuolisesti analysoitu tieliikenteen päästökauppaan liittyviä kysymyksiä ja tunnistettu niitä vaikutuksia, joita valituista toteuttamisvaihtoehdoista voi seurata. Päästökaupalla on omat ilmastovaikutuksiin perustuvat tavoitteensa, joiden toteuttaminen heijastuu kustannuksina kotitalouksille ja yrityksille sen mukaisesti, miten ne käyttävät päästökaupan piiriin kuuluvia polttoaineita. Muistiolounnoksessa on tämän vuoksi hahmoteltu myös kompensatiomalleja, joilla todennäköisesti on merkitystä sen osalta, miten oikeudenmukaisena ja yhdenvertaisena sääntely koettaisiin ja millä tavalla ehkäistäisiin sääntelyn aiheuttamaa eriarvoistumista. Kun päästökaupan sääntely tieliikenteeseen liittyen oletettavasti vaikuttaisi nykyistä päästökauppalainsäädäntöä näkyvämmiin ja konkreettisemmin yksilöiden ja yritysten arkeen, korostuvat myös kysymykset perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisesta verrattuna voimassa olevaan päästökauppalainsäädäntöön.

Oikeusministeriön näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa tulisi tätä taustaa vasten tehdä huolellinen perus- ja ihmisoikeusvaikutusten arviointi liittyen tieliikenteen päästökauppaan. Tällaisen arvion laatimisessa voi hyödyntää paitsi jo arviomuistiossa esiin tuotua, myös päästökauppalainsäädäntöön jo ennestään liittyviä dokumentteja (esim. PeVL 14/2014 vp), huomioiden, että kaavailulla lainsäädännöllä todennäköisesti olisi sekä perusoikeuksia rajoittavia että niitä edistäviä vaikutuksia.

Ylijohtaja

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Veli-Pekka Hautamäki

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi Kansliapäällikkö Pekka Timonen
Lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen
Ministerin erityisavustaja Jade Malmi